

rodowe, i zmusiły do opuszczenia Paryża ze wszystkimi członkami rodziny tamże obecni; on z bratem z swym bratem księciem Aumale...

moga nas zabić, ale niedozwolimy nigdy na to co jest fałszywem i przeciwem naszym zasadom. Jeżeli mam iść sam, to pójdę z pomocą bożą...

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 26 sierpnia. Wystawa Antygony w połączeniu z wystawą innych dzieł sztuki w mieście naszym...

Wspomniałszy już o dobroczynnym dziele, zaopatrzenia niektórych części Warszawy, w wodę, pisze K. Wars.

tronu hanowerski, królowie: hanowerski, pruski, belgijski, saski, wirtemburski, ks. Brunswicki, Cesarz rosyjski, ks. Cambridge.

Przyjechali do Krakowa od dnia 24 do 25 sierpnia: Haszcy Antoni z Przemysła, Skrzyński Henryk ks. adz z Krosna.

Wyjechali: Gawrońska Ludwika z córką do Słupca, Piękusiński do Lwowa, Manastyrski do Buchni, Zawisza, Kęcki doktor do Tarnowa, Zieliński Wojciech do Warszawy.

SPRAWOZDANIE

z obrotu handlowego zbożowego, drzewnego, tudzież innych płodów w r. 1850.

przez Aleksandra Makowskiego.

(Dokończenie. — Ob. Nr. 194 „Czasu“.)

Niedawno jeszcze, pszenica rosyjska i polska, z portów Bałtyckiego i Czarnego morza, miała niejako przywilej, wyłączając...

Anglia również pod względem powiększenia produkcji, w ostatnim roku niestety nie zrobiła postępy, a podziemne kanały dla odciążenia...

Czy polska produkcja jest na drodze wzrostu, twierdzić nie umiemy; biorąc wszakże na uwagę stan dowozów do Gdańska, zdania nam, że zdanie przeciwne wyciągnąć...

Table with 3 columns: Pšenica 1843, Pšenica 1850, Żyta 1843, Żyta 1850. Rows include various regions like Rosyjski, Polski, Galicja, Pruski.

Siemienia lnianego, rzepakowego, grochu itd.

Table with 3 columns: Pšenica 1843, Pšenica 1850, Żyta 1843, Żyta 1850. Rows include Rosyjski, Polski i Galic. z prow. prus. razem.

Winniśmy objaśnić, że dostarczenia prowincji pruskiej pochodzą tylko z okręgów najbliższej Wisły położonych; odleglejsze bowiem na prawym brzegu okolicy, jak i najbogatsza część Żuław, idą do Elbląga, a pszenne Kujawy oraz lewy brzeg górnej Wisły, kanał i Notecią szukają konsumpcyjnych berlińskich targów.

Zastanawiając się nad ostatnią tabelką, nie możemy nie doznać smutnego wrażenia, że wywóz polski jeszcze 1843 i 1844 roku tak znaczny, zwinął się już dziś do samej tylko pszenicy, a przeciwnie cząstka Prus Zachodnich nie tylko więcej dostarcza pszenicy, lecz w stałej podnosząc się progresywnie, już w roku upłynionym 14,000 łąszków żyta, grochu, jęczmienia, siemienia lnianego i rzepakowego dostawiała.

Dwie gubernie litewskie, przy gorszej roli i mniejszych materialnych środkach, znaczną ilość zboża, wszelkiego rodzaju na-

sion olejnych, lnu, pieńki, smody, do Królewca, Memla i Rygi dowiozły, a całe Królestwo Polskie, część Galicji, Wołynia i Litwy oblanej Bugiem, z bogatego w roku 1849 zbioru, 20,000 łąszków i to samej pszenicy dosięgnąć nie mogły.

Obręb niniejszego pisma, dozwala nam tylko przytoczyć liczby, zwrócić na nie uwagę obywateli, ale może kto inny w kraju, zrzucone przez nas kwestye podniesie z głębi, i prawdziwe powody upadającego wywozu, czyli w innych słowach, upadającego rolnictwa, wyjaśni.

Wprowadzone, i coraz rozszerzające się fabryki cukru z buraków, zapewne część gruntów pszennych zajęły, ale dosyć mamy ziemi i siły, aby produkcję zboża powiększyć, a uprawą lnu, pieńki itd. urozmaicić. Widzieliśmy wyżej, że wszystkie kraje rzucają się dziś do uprawy pszenicy, a nawet już masy jej z okolic dawniej w handlu nieznanych do Londynu przybywają i coraz w większych ilościach przybywać będą. Przy takiej więc granicy niemającej konkurencji, rzecz oczywista, że kto z najtańszem zbożem przybędzie, ten najłatwiej znajdzie odbyt.

Uznajemy stosownem przytoczyć w tem miejscu ceny pszenicy w miesiącu grudniu 1850 na główniejszych portowych targach, rachując na miarę i monetę angielską, a obok położony zbliżony fracht do Anglii z każdego miejsca, co da wyobrażenie ceny sprzedażnej w Londynie.

Table with 3 columns: Gdańsk, Nowy York, Hamburg, Rostock, Królewiec, Bilbao, Szczecin, Bordeaux, Nantes, Philadelphia, Montreal, Genua, Petersburg, Tryest, Neapol, Marsylia, Ancona, Odessa, Taganróg, Angangiel, Gdacz, Konstantynopol, Aleksandrya. Columns show prices in shyl. pen. and fracht.

A więc pszenica gdańska (z wyjątkiem Australii, której najwyższe gatunki czasem do 84 szyl. za kwarter w Londynie płatno), jest najdroższą na świecie. Przemawia to wprawdzie za jej pięknością i wartością, ale rozważając gruntowniej rzeczy, nie można nie spotkać się z tą myślą, że zboże tak drogie, na zbyt wiele potrzeb odchodzi, a dla konsumpcji ogólnej nie zawsze jest przystępne. Młynarze i piekarze na chleb zwyczajny chętnie dają pierwszeństwo ziarnu mniej pięknemu, lecz 10, 20, 30 i 50% tańszemu. Ztąd następstwo, że spichrze gdańskie stoją napełnione, a spekulanci tutejsi kupione w ciągu lata zboże, albo ze stratą musieli sprzedać, lub je na składach angielskich trzymają.

Przy egzystujących dawniej cłach protekcyjnych, zboże przez kombinacje wielkich spekulatorów, nieraz sztucznie przybierało wartość; dziś to już miejsca mieć nie może, bo ceny targowe nie według najdroższej, lecz według najtańszej regulować się muszą. Rzecz bowiem jasna, że jeśli eksportatorowie Odessy, Mołdawii wystawiają zboże w Londynie po 35 szyl. za kwarter, gdańskie albo w stosunku musi uleść zmniejszeniu, albo nie znajdzie kupca.

Nim ta ważna, bo całą przyszłość i gdańskiego handlu i rolnictwa polskiego interesująca kwestya, bardziej w skutkach swoich da się uczuć, winniśmy uprzedzić właścicieli ziemi, że przy wolnym handlu, na wszystko przygotować się należy, a nawet,

ANGLIA. (Meeting katolików). Zajmowano się wielce od niejakiego czasu wielkim meetingiem mającym się odbyć w Irlandyi a przygotowywanym z ogromną pompą. Jestto początek kampanii wytoczonej przeciw bilowi lorda John Russel, o tytułach kościelnych. Myśl jego powziął Paweł Cullen prymas Irlandyi, przybierający tytuł arcybiskupa Tuam. Pojawili się różnego rodzaju publikacyi, lecz samo zapowiedzenie meetingu zatrząsnęło mocno protestantami Irlandyi; oświadczyli oni, że będą obecni na meetingu i zażądali, aby się władza nim opiekowała przeciw gwałtom ze strony katolików. Meeting odbył się wczoraj pod przewodnictwem arcybiskupa Cullen. Mamy już o nim niektóre wiadomości, lecz czekamy na dokładniejsze. Tym czasem aby uzupełnić wyobrażenie, jak dalece rozrywano są umysły, cytujemy niektóre ustępy z listu Treshama Gregga protestanckiego arcybiskupa Tuam, napisanym do protestantów Dublinu w celu skłonienia ich, aby się znajdowali na meetingu Papistów. Utrzymuje on, że jako prawdziwi katolicy mają nie tylko prawo, ale obowiązek zjednoczenia się na meetingu, i że on sam będzie, aby nimi kierował. Oświadcza, że spodziewa się zamieszania i dodaje: „Jstem gołdów. Oddam Bogu moją żonę wdową i dzieci sierotami, ale niemożę, niepowinienem i nie zezwolę z pomocą Bożą, aby Rzeczyki mniemali, że ja zgadzam się na ich fałszywe zasady. Mam bilety i jeśli się Bogu spodoba, będę na meetingu, pójdę choćbym był sam, ale znam innych co pójdą ze mną i wezmą w tej sprawie udział jaki do nich należy. Niechaj przejdą rezolucye na które będziemy mogli się zgodzić, niechaj podane będą poprawki do wszystkich które odrzucimy. Nie chcemy wywoływać gwałtu ani zamieszania. Przeciwnicy

